

Posamezna številka

1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 12. uri z danom naslednjega dne ter stane celoletno 180 K., polletno 90 K., tiskarske 45 K., mesečno 15 K. Inscrtati po dogovoru. Pri vsakršni objavi popust.

Naroč. se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 6.

Posamezna številka

1 krono.

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 6, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritiske, čisto. Telefon št. 24. ŠHS poštnoštevilni znak št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisni se ne vračajo.

TABOR

Leto: II.

Maribor, sobota 12. marca 1921

Številka: 58.

Usoden poraz rdečih čet pred Petrogradom.

Zavezniški režim v nemškem zasedenem ozemlju. Starosta jugosl. Sokola dr. Oražen umrl.

K dogodkom v Rusiji.

Maribor, 11. marca.

Te dni so zopet preplavile svet vesti o velikem protirevolucionarnem pokretu v Rusiji. Sprejeli smo jih z rezervo, ker smo takih vesti, ki se ponavljajo že toliko časa, vajeni in vemo, da so ponajveč pretirane, ali pa popolnoma izmišljene. Vendar pa se zdi, da zadnje vesti temelje globlje v resničnosti, kakor pa mnogotere poprejšnje, čeprav se dodobra ne dajo analizirati, ker o tem, kar se dogaja v Rusiji zadnja nesrečna leta vemo le toliko, kolikor zamoremo izluščiti iz vesti obeh taborov: boljševiškega in protiboljševiškega, ki pa seveda poročata vsak v svoj prilog ter pretirujeta. Večjo neverjetnost dajejo tem zadnjim vestem namreč nekatere poročevalne agenture, katere smo doslej poznali kot nepristranske, kakor tudi boljševiške same, ki sicer dementirajo padec Petrograda in Moskve ter večje važnosti nemirov, jih pa vseeno priznavajo.

Iz tega torej lahko sklepamo, da se je v Rusiji res pojavil odpor proti boljševiškiemu režimu in to ne morda v zgornjih plasteh nekdanjih meščanskih veljakov, nego v najnižjih, v delavskih plasteh, v širokih masah, na katerih in za katere je bil ravno ta sistem zgrajen.

Boljševiško časopisje, ki je skozi in skozi pristransko in ki o protiboljševiškem razpoloženju ne sme pisati, priznava med vrstami samo, da tako gibanje obstoja in navaja celo vzroke, ki so ga spravili v življenje. Ti vzroki so gospodarskega značaja in ne političnega, kakor se tu in tam domneva. Sovjetska Rusija je začela zadnje mesece v težko in opasno gospodarsko krizo, ki postaja od dne do dne neznošljiva. Svoj glavni temelj pa

ima ta kriza v pomanjkanju kuriva, osobito premoga za železnice in tovarne. Sprva je sovjetska vlada mislila, da bo imela za zimo dovolj premoga, toda že v decembru je morala na železnicah skrbeti za promet; v prvih dveh mesecih letošnjega leta pa je obstal promet na 31 progah skoro popolnoma in sedaj grozi isto tudi sibirski železnici.

Obustava prometa pa ima za posledico pomanjkanje živil ter surovin za tovarne. V Petrogradu samem se je radi te premogovne krize moralo ustaviti delo v 94 tovarnah, ista usoda pa je doletela tudi veliko število tovarnen v Moskvi in drugod. To pa je rodilo brezposelnost. K temu se je pridružila prehranjevalna kriza. Dočim je došlo decembra 1. l. v Petrograd dnevno 60 vagonov živil, jih je došlo v januarju letošnjega leta le še 36, a v februarju samo 22. Vlada je bila vsled tega primorana znižati porcije kruha in drugih živil in to ne-le za meščanstvo, nego tudi za delavstvo in celo za vojsko samo.

Razumljivo je torej, da se je tudi med najširšimi masami in celo med rdečo vojsko pojavilo nezadovoljstvo, ki se od dne do dne veča. Brezposelno delavstvo prireja šestanek za sestankom ter zahteva dela in kruha; vojska mrmra in se upira, vse je nezadovoljno.

Povod vseh teh kriz leži v splošni nesposobnosti sovjetskega sistema v njegovi organizaciji in gospodarskih principih. Poizkus podržavljenja vsega gospodarskega življenja ni uspel, nego popolnoma propadel. K temu pa se pridružujejo še razredni razločki, ki jih poraja dan za dnem bolj tudi sovjetski režim. Nastala je tudi med boljševiki kasta višjih, ki se maste na račun množice, ki trpi, prezeba in strada. Pojavlja se tudi

cipa odločevala zasluge (socializem v ožjem smislu) ali potrebe (komunizem). Na mesto samoodgovornosti bi nastopila odgovornost družbe, na mesto produktivne in konzumne svobode avtoriteta družbe. Vsakdo bi imel za sebe in za svoje potomstvo osigurano življenje po stanju celotne produkcije. Vsi bi bili nameščenci družbe.

Upeljanje tega reda bi pomenilo pri današnjem karakterju ljudi prekinjenje produkcije in pravo obubožanje naroda. Delo je temelj bogastva in blagostanja. Če bi posameznik ne imel več skrbi za samega sebe in otroke, če bi ne bil več samoodgovoren, bi odpadla gibna sila njegove skrbnosti. Dajal bi kar najmanjše in zahteval kar največ. Posledica bi bila pri današnjem ljudskem karakterju splošni upadek, neglede nato, da bi družba z avtoritativno ureditvijo produkcije in konzuma nikogar ne zadovoljila.

Dosledni socializem ima to napako, da ne upošteva tudi za družbo enake potrebe, mnogo producirati in pravično razdeljevati. Socializem sicer udejevuje pravni princip razdeljevanja plodov dela, ne upošteva pa pravne lastnosti ljudi; on vidi vir zla v zasebni lastnini namesto v nepravilni razdelitvi; hoče

že splošna korupcija in protekcija in bakšiš igrata od dne do dne večjo vlogo. Brez protekcije in bakšiša se pri sovjetskih mogotcih v Rusiji dandanes že nič več ne doseže.

To so vzroki, ki so rodili sedanje nemire, ki so jih boljševiki, kakor poročajo zadnje vesti, že zadušili, vsaj v glavnem. Kljub temu pa je boljševizem na poti k razsulu, pred katerim ga najbrže tudi ves teror in vsa nasilja ne bodo ubranila. Nemiri se bodo nadaljevali, anarhija bo rasla in prišel bo dan, ko bo prerastla tudi moč sile poedinih rdečih mogotcev.

Južna Tirolska pod italijanskim jarmom.

"Hannoversche Kourier" prinaša od svojega južnotirolskega dopisnika daljši članek pod gorenjim naslovom, v katerem slika razmere z ozirom na predstojee državnozborne volitve. Vprašanje volilnih okrožij še ni rešeno ter se izid pričakuje z enako napetostjo v Nemški Južni Tirolski, kakor tudi v Trentinu. S temi volitvami se bodo končno javno določile nove politične razmere na tem ozemlju. Nemška Južna Tirolska zahteva priklopitev Ladinskih dolin k svojem volilnemu okrožju. Isto pa hoče tudi Trentino zajedno z ozemljem od Bocna do Lakurna. Trient imenuje Ladince osvobojene krvne brate, faktično pa Ladinci niso Italijani in tudi nočejo to biti. Tudi gravitirajo z ozirom na svoje interese, potrebe in koristi proti Nemški Južni Tirolski. Medtem pa zahteva, o prebivalci Trentina, da se smatra celi anektirani del Tirolske kot eno samo volilno okrožje. S tem se oni nadejajo, da je izveden prvi korak, da postane celo to področje

osrečiti ljudstvo s tem, da mu da mesto svobode voljo družbe.

Program gospodarske demokracije.
Temelji gospodarske demokracije.

Narodna demokracija: 1. hoče obdržati samoodgovornost kot pravni organizacijski princip družbe, ne pa kot formalno geslo za oglušenje vesti močnih, ampak tako, da ima vsak možnost uveljaviti svoje sile k svojemu kulturnemu in gospodarskemu razvoju in more biti tako odgovoren za svojo usodo. Kjer pa začenja biti samoodgovornost in svoboda vir izkoriščanja in kjer ne more biti posameznik odgovoren za svojo usodo, tam mora nastopiti odgovornost družbe in delovanje njene najvišje volje in moči;

2. hoče, da svobodno delovanje posameznika v principu še nadalje vodi produkcijo, ker vidi v tem garancijo vsesplošnega napredka, ne more pritrđiti temu, da bi država centralno regulirala produkcijo in konzum, ker tega ne zmore in nikogar ne zadovolji;

3. ne vidi glavnega vira zla v zasebni lastnini, ampak predvsem v njeni nepravilni razdelitvi. Ni možno obdržati

avtonomna provinca z glavnim mestom Trientom.

Spočetka je zahteval nemški Južni Tirol zase avtonomijo v zgoraj označenem obsegu ter se hkratu protivil aneksiji brez glasovanja. Niti v Trientu si niso predstavili "osvobojenje" izpod avstrijskega jarma v tem smislu, da bili izenačeni z narodom v Italiji ter postali italijanski državljani. Ne, oni si hočejo sami vladati, Spajanje trentinskih Italijanov z onimi v Italiji se ne bo izvršilo tako hitro. "Signori" v Trientinu streme za tem, da si stvorijo eno edino avtonomno področje z nemško Južno Tirolsko, ki bi jo gospodarsko tako izrabljali, kakor so to delali preje z ostalim delom Tirolske. Ta načrt jim je uspel v toliko, da so na posvetovanje o razdelitvi, odnosno sestavi volilnih okrožij pozvani samo Trientinci.

V volilno borbo stopajo v nemški Južni Tirolski tri politične stranke: Tirolska ljudska stranka (kmečko ljudstvo z duhovniki), liberalna in slednjič soc. demokratična stranka. Poslednji dve tvorita "nemško zvezo" ter postavljata enotne kandidate, ki bodo v mestih dobili prav gotovo ogromno večino glasov. Nemci delujejo z vsem pritiskom, da dosepejo v ožje stike z Nemci iz Nemške Avstrije in celo Nemčije v obrambo proti akcijam poitaljančenja Južne Tirolske, ki jo vodijo italijanski in trientinski nacionalci. Med nemškimi in italijanskimi narodnimi organizacijami je opazati vedno manj možnosti za uporabljanje skupnih političnih osnov; nasprotnosti med obema se večajo.

Italijanskemu hujskanju je pripisovati, da se vedno češče in pogosteje vrše atentati in požigi na trientinske nemške hiše in podjetja. Na čelo teh hujskačev

samoodgovornosti in svobodnega odločenja kot organizacijski princip družbe ter ne obdržati zasebne lastnine, toda ne sme se delati ljudij odgovornih za usodo, če lastnine sploh ne morejo pridobiti, ker je preveč nepravilno razdeljena;

4. ve, da pomeni odstraniti nesozmernost razdelitve lastnine z odstranitvijo in podružabljenjem lastnine sploh, samo eno metodo, ne pa edine. Ne smatrajo je torej kot princip, ker noče žrtvovati družbe, zgrajene na samoodgovornosti in svobodnem pokretu. K odstranjanju premoženjskih nasprotstev izbirajo ceste, ki ne slabšajo produkcije in blagostanja celote.

Ceška narodna demokracija išče torej zboljšanje:

a) V podružabljenju one velike lastnine, ki je že v toliko zrela, da more biti družabno bolj urejevana in brez škodo na produkciji, tako zlasti v nacionalizaciji gozdov, premogokopov, zdravilnih vrečev, ki jih posameznik ne more gospodarsko obvladati, nadalje železnic, železnih podjetij itd.

b) V direktni razdelitvi takšne lastnine, ki se boljše upravlja pri manjših in srednjih lastnikih, kot pri velikih,

Gospodarsko-socialni program češke narodno-demokratične stranke.

(Priredil dr. Avg. Reisman.)

(Dalje.)

Socializem.

Dosledni socializem izhaja iz kritike socialnih napak vladajočih individualističnih družabnih redov ter gradi ravno na nasprotnem temelju načrt družabnega reda. Ker je premoženjska enakost vir socialnih nasprotstev, se obrača socializem proti zasebni lastnini in zahteva njeno podružabljenje. Toda, kakor je zgrajen na temelju zasebne lastnine gotov sistem individualističnega produktivnega in razdeljevalnega reda, tako bo odgovarjal družabni lastnini ta drugi sistem. S prehodom lastnine od individua na družbo prehaja na družbo reguliranje produkcije in razdeljevanje bremen in plodov dela. Družba mora ugotoviti, koliko in kaj treba producirati ter koliko in kaj mora vsak od produkcije dobiti. Družba bi odločevala o produkciji, oziraje se na največjo narodno korist, pri razdeljevanju pa bi vsled pravne lastnosti

so se postavili zagrizeni višji uradniki in dijaki iz Trienta. Kot nadaljno sredstvo za latinizacijo nemškega prebivalstva uporabljajo v Trentinu še eno metodo: Mladence, ki so obveznih letnikov, pošiljajo v vojno službo v Italijo, daleč od njihovih domov. Največ tlačil Nemce v Južni Tirolski nesigurnost, jim bode li dala Italija z ureditvijo novih političnih razmer obetavo svobodo ali pa bodo še nadalje izročeni samovoljnemu paševanju trientinskih Italijanov. Dopisnik zaključuje svoj članek: Z Rimom bi se dalo mirno shajati ali s Trientom nikoli!

Iz tega članka je razvidno, da so otvorili Italijani tudi v Južni Tirolski iste razmere kakor v našem Primorju.

Notranja in zunanja politika.

* **Novi predsednik radikalne stranke.** Ker je Stojan Protić odložil čast predsednika radikalne stranke, je stranka začasno brez predsednika, kakor pa se splošno sodi, bo izvoljen za novega predsednika A. Stanojević.

* **V Beograd so dospeli člani zemljoradniške stranke iz Bosne.** Sodi se, da nameravajo konferirati s slovenskimi zemljoradniki glede taktike, ako bi strankino vodstvo odklonilo sodelovanje v vladi.

* **Albanski pokret za priklonitev k Jugoslaviji.** V Beograd je dospela posebna deputacija Albancev, ki zahteva, da se Albanija prikloni naši državi. Deputacijo je sprejel tudi ministrski predsednik Pašić.

* **Bolgarski notranji minister v Beogradu.** V Beograd je došel bolgarski notranji minister Dimitrov v spremstvu bolgarskega beogradskega poslanika Teodorova.

* **Obsodba udeležencev pri komunističnih nemirih na Čehoslovaškem** se je objavila v sredo zvečer. Radi zločina pobune, javnega nasilstva in radi nasilnega udrtja v tujo hišo sta bila obsojena dva obdolženca na 10, trije na 8 in dva na 6 let težke ječe. Več oseb je bilo obsojenih do 8 mesecev težkega zapora, nekaj pa oproščenih. Zagovorniki so predložili ničnostno pritožbo.

* **Oprema čeških čet.** Brnske „Lidove Noviny“ javljajo, da bo zahtevala vlada z ozirom na mednarodni položaj še ta teden pol milijarde kron kredita za opremo vojske.

* **Položaj na Ruskem.** Po vestih iz Revala so tri četrtine Petrograda v rokah revolucionarcev. Iz Helsingforsa se javlja, da se je preselil Trockij z generalnim štabom v trdnjavo Petra in Pavla. Vstaši so se nameravali polastiti

tako posebno z razlastitvijo veleposestev in ekonomični razdelitvi v gospodarstva, ki dajo največji dohodek pri najintenzivnejših produkcijah;

c) s širjenjem takšnih produkcijskih oblik, katere pri centralizaciji veleprodukcije ne pomenijo centralizacije lastnine, tako posebno združenih, akcijskih in posebno mešanih podjetij in podobno. To velja zlasti za industrijo.

d) V takšnem davčnem sistemu (stopnjevanje davka z imetka, s prirastka premoženja med vojno, iz dedščine itd.), kateri bi odpravil neenakosti in spremembe premoženja, posebno pa med vojno nastala in bi pri fem neprenehoma deloval na pravilno razdeljevanje premoženja. S tem bi bil prizadet tudi denarni velekapital. Zavodi, ki upravljajo denarni kapital, naj bodo organizatorji denarnega gospodarstva, ne pa izsesalci gospodarskega dela.

(Dolje prih.)

tudi te trdnjave, kar jim pa ni uspelo. — Ljening je imel v sredo govor o notranjem položaju ter je izjavil med drugim, da bo vstaja, ki se je izvršila s pomočjo Francije, potlačena že v par dneh.

* **Italija se udeleži zasedbe Nemčije.** Grof Sforza je telegrafično naprosil svojo vlado, naj dodeli porenški komisiji tudi italijanskega zastopnika.

* **Zavezniki in Nemčija.** Nad ozemlji, katera so zasedle zavezniške čete, je bilo proglašeno obsedno stanje, stavke so prepovedane in uvedena je časopisna in pisemska cenzura, sicer pa vlada povsod red in mir in prebivalstvo se niti ne vznemirja veliko. V Berlinu se razpravlja o novem političnem položaju, toda do gotovih sklepov ne pride. V vseh političnih krogih pa vlada splošno naziranje, da se Nemčija kljub vsem težkim odredbam zaveznikov ne sme udati. Splošno se meni, da bo trajalo to razmerje najmanj še mesec dni, ker ne bo Nemčija stavila novih predlogov, dokler ne bo končano ljudsko glasovanje v Gornji Sleziiji.

* **Nemški protest proti zasedbi Porenja.** V Essenu je priredilo protestno zborovanje 18.000 članov nemške strokovne delavske, uradniške in Hirsch-Dunkerjeve strokovne zveze. Zborovanje je odobrilo sklep vlade, da se pogodbe ne podpisuje, ker gre preko moči nemškega ljudstva. Zborovalci so sklenili, da se ne bodo nikoli odpovedali svojim človeškim pravicam ter se bodo proti zavezniškemu nasilju borili z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

* **Socijalno-demokratski kongres,** ki bi se imel vršiti v Budimpešti dne 13. in 14. t. m., je bil policijsko prepovedan.

* **Zasedovanje morilcev španskega min. predsednika.** Kakor javljajo madridski listi, se je odredilo radi atentata na ministrskega predsednika Datosa 50 aretacij. Med njimi je tudi več sindikalističnih poslancev. Klub aristokratov je določil za aretacijo krivcev 500.000 peset.

* **Francija in Amerika.** Bivši francoski ministrski predsednik Viviani je odpotoval v Washington, da sporoči novemu predsedniku Hardingu francoske želje o priliki njegovega nastopa.

* **Nemiri na Portugalskem.** Poskus splošne stavke se je ponesrečil. Uporniki so vrgli nekaj bomb na razna javna poslopja.

* **Turški nacionalci so zasedli po vestih iz Carigrada Batum.**

Zanimivosti.

V pariških ponočnih lokalih. Eldorado živahne, temperamentne, neprisiljene zabave in lahkega flirta je bil in ostane vsekakor na dolgo dobo Pariz. Tamkaj se shaja v-e, kar se hoče zabavati in izprazniti kupo uživanja do dna. Tamkaj se skoraj nič več ne pozna vojne, ki je druga evropska mesta potisnila na najnižji nivo bede in pomanjkanja. Tu ne velja rek Rabindranatha Tagore, da pleše Evropa smrtni ples na svojih grobovih. V Parizu se dobro živi, cene so se znižale skoro na one predvojne dobe in tudi nezadovoljstvo je malo. Na promenadah je opaziti največji komfort in luksuz; dame so še vedno „en chic“. Modna bolezen je uprav blazna: neverjeten dekolté, akoravno je zima precej ostra. Noben tujec ne zapusti Pariza, predno ni posetil Montmartre. Kaj je tam? Vsi največji bari, restavrantji, zabavišča in kabareti leže tamkaj. Najodličnejši luksuzni restavrant je „Abbaye de Thelème“, a družbo mu delajo „Pigalle“, „Rat morte“ (mrtna podgana), „Tabarin“ in kakor se že imenujejo. Montmartre se naziva tudi

paradiž zamorecev in ne brez vzroka, zakaj poseča ga v velikem številu „narod črnih duš“. Ako se po-eti bar, se takoj opazi, da tvorijo pretežno večino plesalcev „poljankeji“. Ti uživajo pri damah veliko spoštovanje, ne mogoče radi nekoliko eksotične lepote, pač pa radi „zdrave“ valute, kar igra v Montmartru pač glavno vlogo. Godbe svirajo brez najmanjšega odmora, pleše se vse do sedaj znane plese: od „jimny“ do „foxtrotta“ in „capsteta“, od „tanga“ pa do najpočasnejšega valčka. Zamaski sampanjca pokajo, v časih se peni Bordeaux, Whisky, Lacrime del Christo in kakor imenujejo vsa ta vina. Tu ne igra 100 frankov nikake vloge. Na visokih sedežih bara sede flegmatično Ametičani, aplavdirajo kabaretnim subretkam ter koketirajo s kokotami. Njim ni toliko za denar kakor pa za „pošteno“ zabavo, katere si tu lahko več privoščijo kot pa v Newyorku. Sploh je pa postal „Tabarin“ nekoliko nemodern in kavalijski so prišli bolj zahajati v bar „Liberté“, k je vedno nabito poln in kjer vlada popolnoma neprisiljena prostost. Lastnik bara in artisti pojo med plesi ter se grizejo kot opice v menažeriji. Vsi tujci se shajajo tukaj. V Montmartre je pravzaprav ples odinil kabarete in noben človek ne misli več na lokal „Ciel et cavité“ in prejšnje atrakcije turistov. Medtem, ko so veliki boulevardi očiščeni, se na de na Montmartru vse, ki mu je dnevna svetloba neljuba in ki ljubi ekscentričnost. Parizan je pa vseeno o-stal zvest svojemu Montmartru. Mogoče se pa bodo našli nekoga dne moške, ki bodo razušili vse te prastare, pitoreskne in umazane lokale in sezidali na višini Montmartra nebotičnike. Tedaj bo šele Montmartre zamrl . . .

IX. simfon. koncert

18. marca 1921.

Dnevna kronika.

— **Klub JDS.** Prihodnji torek, 15. t. m. diskusija o v našem podlistku objavljenem programu češke narodno-demokratske stranke z ozirom na nas. Obenem se bo razpravljalo tudi o predstojećih občinskih volitvah.

— **Narodna zavednost slovenskih dam.** Prejeli smo: Na Glavnem trgu srečam dve dami, ki kmetice le nemško nagovorite in ki ne marate drugače razumeti, kakor če jim kmetica nemško odgovori. Ena dama stanuje nekje v gornji Gosposki ulici. Posvarim obe rešeno, da opustite enkrat za vselej to grdo razvado, sicer pridem z imenom na dan.

— **Razmere na glavni pošti.** Prejeli smo: Ko sem nedavno na glavni pošti kupal invalidne znamke, sem bil priča sledečemu prizoru: dve nedorasli deklici se pred okencem smehljaje posvetujeta v blaženi nemščini, kako bi slovensko rekli uradnici, da želita pismo oddati priporočeno. Ko pride na vrsto, reče ena: „Priporočeno“ in odda pismo. Uradnica pripomni nato: „Rekommandiert, nicht wahr?“ Ker je deklica pristojbino plačala s petdinarskim bankovcem, ji uradnica vrne razliko in šteje drobščino po nemško do dvajset. Ta, gotovo ne edini slučaj nam kaže, kako prizadeta uradnica pojmuje izraz „slovenski službeni jezik“. Da je ni sram. Dobro bi bilo, ko bi jih g. ravnatelj glavne pošte večkrat opozoril na odredbo glede službenega jezika.

— **Tvrđki Ludwik Franz v spomin.** Prejeli smo: Včeraj sem v neki tukajšnji prodajalni kupila zavitek makaronov, na katerem je bil ovoj s sledečim besedilom: „Neapolitaner Maccaroni „Styria“ Dampfiteigwarenfabrik Ludwig Franz & Söhne Marburg a./D. Steiermark“ in s staroavstrijskim orlom. Mislim, da v tretjem letu po prevratu vendar ne gre, da bi nemška tvrđka v Jugoslaviji na tako izzivalen način propagirala svoje podjetje.

— **Polcija in železniški tarifi.** V četrtke se je pripetil na tukajšnjem glavnem kolodvoru slučaj, ki zahteva od strani železniške uprave in policije po-

jasnila, ker je isto potrebno za širšo javnost. Nek potnik je vzel v Čakovcu en vozni listek za II. razred. Ni pa vporablil II. razreda, ampak III. zato pa je na isti račun vzel še enega potnika seboj v III. razred. Železniški organi so to dopustili. Ko pa pride poln k v Maribor, in je hotel isti skozi restavracijo, ga je kolodvorska policija prijela, ni leč. da se hoče izmuzniti, ker nima voznega listka. Ko je pokazal vozni listek, ga je policija tirala k železniški blagajni kjer je moral plačati eno celo vožnjo od Čakovca 1850 d.n. in za kazen še 10 dinarjev. Blagajnik je na voznem listku napisal, da se je to doplačilo izvršilo „na povelje kolodvorske policije“. Događek zahteva, kakor rečeno, obuj stranskega pojasnila.

— **Nezaslišano.** Kakor smo izvedeli, hodijo po Mariboru in soloh po našem ozemlju nemško-avstrijski agenti, ki nabirajo naročila za litografična in tiskarska dela. Mnogo naših tudi „zavednih“ podjetij itd. jim naseda ter naroča svoje tiskovine v inzemstvu, pri naših najhujših sovražnikih ter tako podpira one tiskarne, ki izdajajo liste, ki nas v vsaki številki bližijo. Vprašamo našo deželno vlado, če je to dovoljeno in če so naša tiskarska podjetja samo zato tu, da plačujejo ogromne davke in nezaslišano carino? Prosimo na to pojasnila!

— **Parada otroških vozičkov.** V lepih opoldanskih urah se vidi po najbolj prometnih hodnikih — med temi je tudi oni na Glavnem trgu — cela parada otroških vozičkov, če le mogoče po dva in dva skupaj, ker nežnim kočijažom v živanih in seveda važnih debatah tako preje mine lepi čas te parade. Pasanti, če so kavajirji, se izognejo na cesto, če niso, bombardirajo parado, kar povzroča na obeh straneh razne več ali manj pikantne ljubeznjivosti. Vsaka stranka zastopa svojo pravico: nežni kočijaži, da smejo nemoteno vozariti, pasanti, da smejo nemoteno rabiti hodnike. Je pa teh razburjenj treba? Cisto gotovo potrebujejo naši malčki svežega zraka in milih solčnih kopeli. Ali čisto gotovo je tudi, da ravno teh dobrot ravno po prometnih hodnikih ne najdejo; kajti, če se le zrak malo vzbije, že se dvigne ravno na Glavnem trgu vrtnec prahu, ki ga malčki z odortimi ustami na debelo požirajo. Kar torej zrak in solnce dobrega storita, to pokvarita veter in prah. Je pa v mestu samem dovolj zatišnih in solčnih prostorov, ki niso tako obljudenjeni in ki so za namen takih parad iz zdravstvenih ozirov pripravnejši, kakor pa običajno vporabljeni. En tak prostor n. pr. bi bil med stolno cerkvijo in škofijsko palačo, drugi v Prešernovi ulici itd.; najprimernejši pa so mestni nasadi in to tudi iz ozirov varnosti za življenje malčkov, katere varnosti po obljudenih cestah ni.

— **Nov trik nemških rekurzovcev.** Vsled odločnega pritiska javnosti na slovenske odvetnike, ki so dozdaj le pred zastopali nemške stranke proti slovenskim v zadevi stanovanjske odločbe in izgonov, se je večina zavednih slovenskih odvetnikov že odločila, da take stranke odločno odklanja. A kljub temu prihajajo istotaki odvetniško izdelani rekurzi v Ljubljano, podpisani od dotične nemške stranke. Prišli pa so v Ljubljani tudi na ta novi trik. Par manj zavednih odvetnikov namreč sestavlja nemških strankam rekurze ter jih da podpisati od stranke. Dolžnost Ljubljane je, da tudi temu triku napravi konec.

— **Avstrijski spomini iz okrognega sodišča** bodo izgnani takoj po končanem porotnem zasedanju. Pruska slika v porotni dvorani se nadomesti s pristno jugoslovansko sliko, mesto avstrijskih orlov zasede orol ujedinjene krajevne SLS, ostali mestni grbi še ostanejo. Vse to bi se bilo moralo zgoditi že prvo leto po prevratu.

— **Živega metulja** nam je prinesel iz Slovenskih gorc prijatelj našega lista.

— **Predavanje dr. Srncea o Sokolstvu** v četutek je uspelo jako dobro. Obširnejše poročilo prinesemo jutri.

— **Revizija mestnega knjigovodstva.** Na predlog novega vladnega komisarja je deželna vlada odposlala visjega rač

svetnika Lindnerja iz Ljubljane, da na-
tančno revidira dosedanje mestno knji-
govodstvo.

— **Prihodnja seja mestnega so-
sveta** se višji kakor čujemo, že prihodnji
torek, 15. t. Medtem so pri prvi seji iz-
voljeni odseki pridno na delu. Posebno
zanimivo bo poročilo o mestnem proračunu,
za katerega treba 4. milijone novih
d. hodkov.

— **Klub jugoslovenskih rezervnih
častnikov** v Mariboru ima v sredo, dne
16. marca t. l. ob 18. (6.) uri zvečer v
Narodnem domu odborovo sejo. Odbor-
niki naj se izvolijo seje zanesljivo ude-
ležiti.

— **Za ljudsko knjižnico** so nadalje
darovali po 200 K: Balkan, podružnica
Ljubljanske kreditne banke ter Mariborska
Ljubljanska banka, po 100 K pa podruž-
nica Zadrugne banke ter tvrdka Turad.

— **Olepševalno društvo za mesto
Maribor** ima svoj občni zbor v pon-
edeljek dne 21. marca ob 20. uri v dvo-
rani restavracije „Maribor“ s sledečim
dnevni redom: 1. Poročilo odbora,
2. izprememba § 4 društvenih pravil,
3. nadomestne volitve, 4. slučajnosti. —
Udeležba dovoljena le s člansko iz-
kaznico za leto 1920, oziroma 1921.
Člani, katerim se vsled netočnega na-
slova ni mogla dostaviti članska izkaz-
nica za leto 1920, naj blagovolijo naz-
naniti predsedstvu natančni naslov, da
se pravočasno dostavi člansko izkaznico.

— **Novo cestne in hišne tablice.**
Sprememba uličnih imen kakor tudi
hišnih števil je dokončana. Stroške za
nove ulične table plača mestna občina,
medtem ko morajo hišni posestniki
plačati nove hišne tablice. Cena za eno
hišno tablico znaša K 22.50. Hišni po-
sestniki se pozivljajo, da plačajo pri-
stojbine za nove tablice tekom 14 dni
pri mestni blagajni. Dotičnim hišnim
posestnikom, ki prepustijo stare hišne
tablice mestni občini, se povrne za vsako
tablico K 4.—, onim pa, ki želijo, da
se jim povrne, se izda proti pred-
ložitvi potrdila da so plačali pri-
stojbino za novo tablico, pri
mestnem stavebnem uradu na Ko-
roški c. št. 1, II. nadst., soba št. 4. po-
sestnik ne sme nikakor, niti brez dovoljenja
stare tablice v mestnem skladišču, Srma
ulica št. 8. Ako se 8 dni po vplačilu
pristojbine za nove tablice ne prevzame
starih se bo smatralo, da hišni pose-
stnik ne reflektira na povnitev in bodo
vsled tega zapadle v posest mestne
občine.

— **Srbski in vojvodinski učitelji.**
V ministarstvu za prosveto je izvršen
razpored učiteljev z ozirom na pred-
vojno Srbijo in Vojvodino. Ob tej pri-
liki se bodo izpopolnila vsa učiteljska
mesta v teh dveh pokrajinah.

— **Za dijake farmacevte.** Minister
za vojno in mornarico je odredil, da
imajo dijaki farmacevte, ki služijo v
raznih vrsteh orožja, pravico do skraj-
šane vojaške službe 12 mesecev, ako
položijo izpit za rezervne podporučnike.
Ako služijo pri bolniških formacijah v
kadru, morajo služiti 14 mesecev. Po
odsluženem roku pa napredujejo v čin
rezervnih lekarniških podporučnikov.

— **Prepovedan list.** Minister za
notranje stvari je odredil z odlokom
od 5. marca, št. 2220, da se prepove
v naši državi prihañanje in razširjanje
v naši državi „Jugoslovenski svet“, ki izhaja v
Newyorku, ker prinaša neresnične vesti
o naši državi.

— **Zakon o invalidih.** V invalid-
škem oddelku ministarstva za socialno
politiko se pripravlja zakon, ki bo vse-
boval vse določbe glede invalidov in ki
bo podoben enakim zakonom v drugih
državah.

— **Za rezervne častnike.** Ministr-
stvo za vojno in mornarico je odredilo,
da morajo vsi rezervni častniki, ki do-
lej še niso predložili podalkov o svojih
osebnih in službenih odnosih na pod-
lagi prejšnjih naredb, takoj ali najdalje
do konca aprila izročiti zgoraj zahtevane
osebne in službene podatke svoji pukovni
okrožni komandi, pod katero spadajo po
svojem rojstnem kraju. Ako kak častnik
izprememi svojega bivanja, mora
takoj obvestiti svojo okrožno

komando, da ta potem obvesti komando,
pod katero dotičnik spada. Kdor se ne
bo ravnal po teh določbah, bo pozvan
na odgovor.

— **Zmrznili.** Dne 10. t. m. zjutraj je
bila orožniška postaja v Studencih ob-
veščena, da leži na cesti, ki vodi ob
progi v studenški gozd, mrtav človek.
Na licu mesta se je dopnalo, da je umrl
približno 40 let stari zidar Fekonja, stanujoč
na Obrežni cesti št. 76 v Studencih.
Prejšnji večer se je baje vračajoč se z
dela napil, na polju padel ter po noči
zmrznil.

— **Išče se lastnik blaga.** Navadno
se pri tatvinah oplaša pri oblastih še
več lastnikov, kakor jih je vkradeno b. g. a.
res nazadnje imelo. Ali zgodi se včasih
tudi, da se za tako blago ne zglašijo niti
eden lastnikov. Tak slučaj se pripetil v
Mariboru. Na večer 1. novembra prejš-
njega leta je policijski organ zapazil člo-
veka, ki je peljal iz Mlinske ulice v go-
stilno Crnoš k nekaj zavitega. Očesu
postave se je voznja na ta večer zdela
sumljiva, začel se je zanimati več ko je
bilo vozniku ljubo. In to zanimanje se
je izplačalo. Zasačil je namreč kar tri
bale sukna in sicer lepega laškega sukna
po št. 53 in 30 metrov. Poleg tega je
imel mož se posebej več likalnikov in
razne drobnarije. Vprašan, kdo je in kaj
je s tem blagom, je povedal, da je Franc
Brodnjak, železničarski delavec, da je to
blago nek neznanec mu prinesel spraviti
in ga naprosil, naj blago odda v Crnov-
škovi gostilni natakarici L. Kalnik in ostalo
drobnarijo pa da je kupil. Pri senatu
okrožnega sodišča so temu zagovoru
verjeli in Brodnjaka obsodili samo na
denarno globo, ker je nakupil sumljivo
blago. Ker lahko sukno se zdaj nima
svoje lastnika, se bo prodalo.

Kultura in umetnost.

— **Iz pisarne Slov. mestnega gle-
dališča:** Danes v soboto se vrši „Knji-
ničar“ na abonement C in ne „Ksenija“
in „Stara pesem“, kot je bilo prvotno
določeno in to vsled tega, ker je godba
zaposlena pri današnjem Čušovem več-
ru. Premiera „Ksenije“ in „Stare pesmi“ bo
v torek 15. t. m.

Sokolstvo.

o Redni občni zbor telovadnega
društva „Sokol“ v Murski Soboti se vrši
v soboto 12. t. m.

Sport.

: Ustanovni občni zbor slovenskega
sportnega društva „Korotan“ se vrši
v ponedeljek 14. t. m. Vse sportnike, ki
še niso vključeni v kakem drugem klubu,
se tem potom vabi, da se udeležijo si-
gurno ustanovnega sestanka, ki se vrši
14. t. m. ob 20. uri v kmečki sobi re-
stavracije v Narodnem domu!

Sloven. narodno gledališče

Repertoire bodočih dni:

- V petek 11.: Zaprtó
- V soboto 12.: „Knjižničar“, Ab. C—25.
- V nedeljo 13.: Popoldne ob 15. uri: „Je-
senski manever“. Zvečer ob pol 20.: „Hasan-
agnica“. Izv. abon.
- V ponedeljek 14.: Zaprtó.
- V torek 15.: „Ksenija“ in „Stara pesem“,
slovenski operni večer, izven ab.
- V sredo 16.: „Kaj-tja“, ab. B-26.
- V četrtek 17.: „Ksenija“ in „Stara pesem“,
Ab. A—26.

Porotno sodišče.

Maribor, 10. marca.

Žalosten konec alkoholika.

56 let stari Lovrenc Mesarič, po-
sestnik v Jelovcu (Makole) je bil strastno
udan pijači. Se zdaj po njegovi žalostni
smrti je njegova lastna žena kot priča
pred poroto izpovedala, da je bil po-
kojni v pijanem stanju tako surov proti
nji, da ji je grozil s sekuro; trezen pa
je bil redkokdaj. Ravno na dan, zadnji
dan njegovega življenja, je bil tako
pijan, da je obležal v hlevu. Tisti dan
— bilo je 10. januarja, so vozili guoi

v njegov vinograd. Pri tem delu sta
bila zaposlena Gašper Steinberg in
Jakob Lepej; slednji je kot nekaj vini-
čar stanoval v Mesaričevi koči, katero
je Mesarič Lepeju obljubil v last, če
Mesarič umrje. Tisti dan se je pri tem
delu mnogo pilo. Zvečer je Mesaričeva
žena prinesla večerjo, radi katere sta
Mesarič in Lepej prišla v prepir, ker je
Lepej hotel, da bi večerjali v koči pri
mizi, Mesarič pa je bil za hlev. Lepej
ni prišel k večerji. Pač pa je po večerji
zahteval, naj mu Mesarič, da še piti.
Mesarič ga je zavrnil, da ima itak do-
volj. Beseda je dala besedo in ko je
Mesarič Lepeju zagrozil, da ga v 14
dneh vrže iz kože in mu je Lepej za-
brusil, naj mu preje plača, kar mu je
dolžan, sta se oba moža spritela. Me-
sarič je prvi naskočil s palico Lepeja
ter ga vdaril po obrazu. To je Lepeja
spravilo ob razum. Skočil je v stran,
zagrabil za debel kolec ter z njim za-
mahnil proti glavi svojega nasprotnika
s tako silo, da se je isti zgrudil in ob-
ležal na tleh. Udarec je prebil in zdrobil
lobanjo, nobena zdravniška pomoč bi
ga ne mogla rešiti smrti. Steinberg je
Lepeja sicer svaril pred udarcem, pa
Lepej ga je srdito nanodil. In tako se
je obnovil Kajnov greh.

Med tem, ko je Mesarič obležal
mrtev, sta šla Lepej in Steinberg do
Mesaričeve žene, ki o celem dogodku
ni še nič vedela ter jima je dala še
pijače; Lepej je strastno pil in pri tej
priliki mu je zdrknil tudi bajonet.

Tako je Lepej prišel kot ubijalec na
zatožno klop. Njegov zagovornik dr.
Kodermán apelira na porotnike, da so-
dijo ta lučja je kot težko telesno po-
škodbo s smrtim izidom. Javni obtoži-
telj se čudi, da Lepej in žena ubitega
ne kažeta nobenega sočutja do ubi-
tega. Porotniki so z 8 glasovi potrdili
vprašanje na ubo, nakar je predsednik
senata, dvorni svetnik Cainko razglasil
obsodbo na 3 leta težke ječe. Lepej je
obsodbo mirno sprejel.

Vreme.

○ **Meteorološko poročilo.** To
pot je naši prognozi točno sledilo tudi
vreme. Ze 5. marec je prinesel pooblači-
tev, nagnjenje k dežju in vetrovno vreme
ob topli temperaturi zj. + 7, opol.
+ 15, zveč. + 2 C, barometer 739. —
Dne 6. marca pa je barometer padel
na 734.5, čez dan ob temperaturi prejš-
njega dne; a zvečer z visoko tempera-
turo + 9 C, sicer neprijetno vetrovno,
na nebu znaki velikih prirodnih izgre-
dov na daljnem severovzhodu in jugozapadu.
— 7. marc nam je prinesel deževno
vreme s padcem barometra na 730, s
temperaturo zj. + 8, opol. + 10, zveč.
+ 8 C. — 8. marca se je zjasnilo ob
mrzlem severovzhodniku, barometer se
je dvignil na 737, a temperatura znižala
zj. + 5, opol. + 8, zveč. 2 C. — 9.
marec zelo hladno zjutraj celo mrz —
1 C, opol. + 8, zveč. + 1 C, baro-
meter se je zjutraj dvignil na 740.5, a
zvečer je padel na 739. — 10. marec
naj bi bil po starem vremenskem pra-
vilu odločen za vreme za dobo 40 dni,
zlasti kar se tiče vetrov. Če je — po
tem pravilu namreč — na dan 40 mu-
čenikov vetrovno, ostane tudi skozi 40
dni vetrovno vreme. No, vreme letoš-
njega 10. marca je bilo naravnost
krasno, skoro prekrasno, da bi moglo
trajati še 40 dni. Strašne vremenske in
prirodne katastrofe, ki že od decembra
p. l. vznemirjajo Južno Ameriko, atlant-
sko obal in najnovejše potresne kata-
strofe v Kini nas opozarjajo, da se na-
hajamo v izredni dobi elementarnih
revolucij, ki po svojem obsegu vplivajo
tudi na vreme v naših krajih. V kratkem
imamo pričakovati slične pojave tudi v
Južni Italiji. V taki izredni dobi je vsaka
vremenska prognoza za daljšo dobo in
za kak določen okraj vnaprej nezanesljiva.
V dneh 4.—6. marca so imeli n. pr. na
Dunaju snežno vreme, v Beogradu de-
ževno, v Zagrebu južno toplo, pri nas
je še-le 7. marec prinesel malo deževje
in občutno ohlajenje. Dokler naših kra-
jev ne dosežejo vplivi novih prirodnih
katastrof, se nam obeta jasno, bolj hla-
dno, popoldne malo vetrovno suho vreme.

Najnovejša poročila.

Vrenje v Rusiji.

TIP Dunaj, 11. marca. Gibanje proti
boljševikom se je zopet močno okrepilo
in to glavno radi poraza rdeče vojske,
katerega je doživela pred Kronstadtom.
Petrogradu grozi nevarnost, da ga za-
sedejo vstaši, ki stoje že v predmestjih.
Rdeče čete se priključujejo socialistič-
nim, ki so vzpostavili začasno vlado v
Kronstadtu. Teji vladi se je stavila na
razpolago tudi mornarica Vzhodnega
morja. Tudi v Moskvi in v drugih
mestih so izbruhnili novi nemiri. Boljše-
viške izgube v bojih pred Petrogradom
so velike, poraz preti postati usoden.

Zavezniki in Nemčija.

TIP Dunaj, 11. marca. Berlinski listi
poročajo, da so antantne čete v zase-
denem ozemlju uvedle najstrožji režim.
Vsak tudi najmanjši prestopok kaznujejo
z najstrožjimi denarnimi in zapornimi
kaznimi. Casopisna cenzura je najstrožja,
istotako tudi pisemska. Iz Düsseldorfa
poročajo, da so dospеле tjakaj nove an-
tantne čete, določene najbrže za zasedbo
desnega brega Rena.

TIP Dunaj, 11. marca. (Wolff)
Nemški ministrski svet je odobril po-
stopanje dr. Simonsa v Londonu.

TIP Berlin, 11. marca. Pruska dr-
žavna vlada je demisionirala, vendar pa
bo vodila svoje posle dalje do imeno-
vanja nove.

Dr. Ivan Oražen umrl.

Ljubljana, 11. marca. Predsednik
zdravstvenega odseka in starosta jugo-
slovenske sokolske zveze, dr. Ivan
Oražen, je umrl danes ponoči zadet od
kapi. Pogreb se vrši v nedeljo, dne
13. marca.

Upravna razdelitev države.

TIP Beograd, 11. marca. Na vče-
rašnji seji ustavnega odbora se je raz-
pravljalo med drugimi še nerešenimi
členi tudi o poglavju, ki govori o uprav-
ni razdelitvi države ter o pokrajinski
upravi. Pri razpravi o t. m. poglavju pa
je prislo takoj do nesoglasja in prvi člen
tega poglavja se je v stari stilizaciji odklonil.
Ker so na podlagi tega člena zgrajeni
tudi vsi ostali, se je razprava o tem po-
glavju zopet prekinila. Danes se vrše znova
medstrankarska pogajanja. Ako bodo
uspela, potem bo jutri prišlo to poglavje
zopet v debato. Radi teh pogajanj se seja
ustavnega odbora danes ne vrši.

Ministrski svet.

LDU Beograd, 10. marca. Včeraš
je bila seja ministrskega sveta, ki je
trajala od 19. do 20. ure. Na seji je
ministrski predsednik in minister za
zunanje posle Nikola Pašić poročal
o zunanjepolitičnem položaju v zvezi
s prekinjenjem odnosajev med Nemčijo
in antanto. Razen tega se je raz-
pravljalo o redakciji onih členov ustavnega
načrta, ki jih je predložil minister
konstituante dr. Tričković po diskusiji
v ustavnem odboru.

**Vprašanje državljanstva med Celo-
slovaško in Avstrijo.**

DKU Berlin, 10. marca. V zveznem
ministrstvu za zunanje zadeve se je izvr-
šila danes izmena ratifikacijskih listin o
predlogu med Avstrijo in Cehoslovaško
radi državljanstva in varstva manjšin z
dne 7. junija 1920.

Inozemski dolg Ameriki.

DKU Pariz, 10. marca. „Chicago
Tribune“ javlja: Novi ameriški zakladni
tajnik se je izrazil napram novinarjem,
da namerava konsolidirati dolg antante
na vplačilo po obrokih do 50 let. Na-
daljno izplačitev posojil Grški, Liberiji
in Cehoslovaški namerava ustaviti, do-
kler ne bode določil kongres o posojilih
inozemskim državam.

Schicht

Sila nas uči štediti!
Zato uporabljajo izkušene gospodinje samo kot najboljšo preizkušeno, pravo
„Schichtovo milo“
z znamko „Jelen“,

Schicht

za pranje perila, kakor tudi za vsako drugo snajenje v kuhinji in hiši. Milo z „JELENOM“
dobiva se sedaj povsod v naslednjih velikostih:

1/4 kg komadi, 2-delni.

1/2 kg komadi, 4-delni.

192 Zastopstvo za Slovenijo ima tvrdka J. Globočnik in drug v Ljubljani.

Gospodarstvo, trgovina.

Borza 10. marca.

Zagreb: Berlin 231—232'50, Italija 543—546, London 575—580, New-York 147—148, Pariz 1058—1062, Praga 190—191'50, Švic: 2'150—2'500, Dunaj 19'50—19'55, Valute. Dolari 145—146'50, avs. krone 20,50—21, carški rublji 56—70, francoski franki 1030—1060, napolendori 492—494, nemške marke 228—230, romunski lei 195—0, italijanske lire 533—535, čehoslovaške krone 182—0.

Dunaj: dinari 2010—2030, dolari 744—750, franc. franki 5330—5370, švic. franki 12.775—12.782, lire 2833—2835, češke krone 973—975, madžarske krone 172—174, nemške marke 1195'00—1201'00, poljske marke 86—88, funti 2908—2920.

Curih: Berlin 9.40, New-York 593—, London 23'17, Pariz 42'30, Milan 21'85, Praga 7.70, Budimpešta 1.40, Zagreb 4.10, Varšava 0.68, Dunaj 1.17 avstrijske krone —.85.

Protiv izvozu jaic. Zadnje mesece se opaža, da ne donosajo skoro nič več jajc iz okolice na mariborski trg, in da je še tisto malo, kar jih je na prodaj, manj vredno blago in silno drago, komad po 3 K in 3 K 50 v. Tozadevna proizvodnja se dognala, da je mariborska izvozna družba, na čelu ji milijonar Kokoschinega, razpredla svoje prekupčevalce po celi okolici in da tudi v Poličanah obstoja taka jajčja izvozna agentura in da se kmetom ponujajo na domu tako ugodne cene, da raje prodajajo jaja prekupcem, kakor pa oskrbe domači trg. Ravnoisto se dogaja tudi v Zagrebu, kjer se zopetli že akcijo proti pretiravanem izvozu v korist par milijonarjev in v škodo celega prebivalstva. Tako akcijo bo treba udeležiti tudi v Mariboru, značilno pa je, da so naša v Švicu izvožena jajca v Švicu ceneja kakor pri nas in to vsled ugodne valute.

Revizija carinskih pristojbin. Odbor za revizijo izvoznih carinskih pristojbin je prenehal s svojim delovanjem. Nove pristojbine izvozne carine so izdelane na podlagi splošnih interesov, tako za državo, kakor tudi za izvozne trgovce. Člani gospodarskega sveta ki so sodelovali pri tej reviziji carinskih pristojbin, so se razšli popolnoma zadovoljni. Pristojbine so se določile na podlagi mnenj kompetentnih osebosti in instanc in se o teh še nadalje obravnava v ožjem odboru delegatov finančnega ministrstva ter se bodo predložile v pregled in diskusijo ministrskemu svetu. Te dni se bodo pričele tozadevne seje. Razni trgovci so s temi pristojbinami nezadovoljni, ker pravijo, da so jim carine previsoke. Tarifi so izdelani na podlagi one lestvice iz predvojnega doba, razlika je le ta, da je treba plačati v zlatu, kar se skoraj izenači z današnjimi kurzi. (Kie je potem uspeh te carinske revizije, ako so po reviziji cene carine slične dosedanjim pristojbinam. Op. ured.)

Akcija za banatske kmete. Te dni se bo ustanovila v Libinju (Banat) banka pod imenom »Narodna seljačka banka d. d. v Libinju«, ki naj bi rešila vložbe tamkajšnjih kmetov od hrvaških gospodarskih kreditnih zavodov, ki so madžarskega izvora. Na ta način se bo rešilo premoženje vlagatelja od sekvestra. Delniška glavica bo znašala 1.000.000 kron ter se bo

razdelila na 5000 delnic po 200 kron. Družba se bode bavila z vsemi bančnimi posli, posebno pa s posojili kmetom, trgovcem in obrtnikom na deželi, ker mestne banke ne financirajo radi dolžnikom te vrste. Podpisovanja se bodo pričela v kratkem in sicer pri hrvatski gospodarski kreditni družbi v Libinju, pri zagrebški Narodni banki d. d. v Brodu in pri drugih denarnih zavodih.

„Kvarner“, delniška družba za novzdigo Primoria v Sušaku se je ustanovila pretekli mesec v Zagrebu. Sedež družbe bode definitivno v Sušaku, kakor hitro bodo to dovoljevale ramere. Družba ima namen, ustanoviti na Jadranu in bližnjih krajih hotele in jih tudi upravljati. Bavila se bode tudi s tozadevnimi predeli, kakor nakupom zemljišč in stavbišč, preskrbo kopalnih koncesij, gradbo kopalnišč in sanatorijev, električnih central, cestnih železnic in s prometnimi zvezami. Temeljna glavica tega podjetja znaša 5 milijonov kron s 5000 delnicami po 1000 kron.

Naši gozdovi. V ministrstvu za šume in rude je izdelana podrobna statistika o stanju in velikosti gozdov v vsej državi. Na podlagi teh podatkov se bodo izdajali dovoljenja za sekanje gozdov.

Vračanje vinske embalaže iz inozemstva. Na intervencije trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, da bi se dovolil carine prosti uvoz vinske embalaže onim vinotrcem, ki so še pred upostavitvijo carinske meje oziroma pozneje izvozili sode v inozemstvo, ne da bi bili deklarirali vinsko posode za povratek, sporoča trgovsko ministrstvo, da mora vsak posameznik predložiti carinici dokaze, da je blago svojedobne izvozil, nakar mu izda generalna direkcija dovoljenje za carine prosti uvoz. Tozadevne vloge se v Beogradu istodnevno rešijo in se stranke pozivljajo, da ne bodo primorane plačati nepotrebnih ležarin in stoinin.

Razdelitev dividend. (Jugoslov. Lloyd.) Pri naših denarnih zavodih in sličnih podjetjih je navada, da se dividende, ki odpadejo na posamezne akcije, povzame na ta način, da n. pr. podjetje s glavnico 1.000.000 kron in rezervnim zakladom 1.000.000 kron, za kar se izda delnice po 100 kron, izplača dividenda za te delnice tako, da se računa samo glavnico, ne pa tudi rezervni zaklad. Ako odpade n. pr. 7% dividenda, se je izplača samo na en milijon delniške glavnice; drugi del skupnega premoženja, ki jo tvori en milijon rezervnega zaklada, se pa pri tem ne upošteva, tako da ne znaša, dividenda de facto 7, temveč samo 3 1/2%. Delnica je pa tudi delež rezervnega zaklada, toraj se mora pri dividendah tudi isti upoštevati. Stališče, da tvori delniška glavica in rezervni zaklad ono enoto, kolih del so delnice, se najjasnejše razvidi pri drugi emisiji, kjer se vračuna v ceno delnic celokupno premoženje, toraj delniško glavnico in tudi rezervni zaklad. Enotni modus v tem vidiku bi bil zelo priporočljiv in upati bi bilo, da temu vprašanju merodajni krogi posvetijo vso pozornost.

Cinkarstvo v Sloveniji. Komisija, odposlana od ministrstva industrije in trgovine v državno cinkarno v Slovenijo, je odločila, naj se ima ta tovarna razširiti. V ta namen se je že naročilo nove stroje.

Graditev novih cest. Ministrski svet je odobril gradbenemu ministrstvu znaten kredit za graditev novih cest in mostov v naši državi.

Čehoslovaško-jadranski promet. S prvim marcem je stopil v veljavo provizorični železniški tarif za odpravo blaga med Trstom in Čehoslovaško. Tarifske postavke se zaračunajo v lirah.

Železo na Čehoslovaškem. Med livarnami in čehoslovaško vlado so se zaključili dogovori glede znižanja cen železnih proizvodov. Tozadevno se je preklcal davek ne koks za visoke peči. Znižanje cen, ki je že v veljavi, znaša 25 do 60 čehoslovaški kron pri sto kilogramu loko postaja livarne.

Za trgovino s Francijo. Ministrstvo za trgovino in industrijo je priporočilo ministrstvu za promet in generalni direkciji carin, naj podvzameta vse korake, da se olajše in razvije trgovina s Francijo.

Ameriška pšenica. Vsled padca dolarja na berlinski horzi konkurira ameriška pšenica z našo. V Vojvodini so padle cene na 230—240 dinarjev pri meterskem stotu.

Belgijski kapital in naše železnice. V Belgiji se je ustanovil konsorcij kapitalistov, ki bode imel smoter graditi in renovirati jugoslovenske železnice.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Tvrška Singer, šivalni stroji, Maribor, išče prodajalke, zmožno tudi pisarniških opravil. Obenem se sprejme tudi zastopnik. Pogoj slovensko in nemško v govoru in pisavi. Osebo predstaviti v trgovini Dravska ulica 10. 327 2—2

Izvir. Singer šivalni stroji pripravni za vse svrhe, so se v ceni znižali, na kar se posebno gg. čevljarji, krojači, šivilje itd. opozarjajo. Stroji se oddajo tudi proti odplačilu. Maribor, Dravska ulica 10. 326 3—2

Pol let in dva leti stara kroms in dva tovarna voza se prodata. Vprašati Glavni trg št. 4 v trgovini. 328

Meblovana soba za dva solidna gospoda se išče. Ponudbe na upravo.

Lahko motorno kolo (Motor-Reve), 2 cilindra, dobro ohranjeno, se prod. Dravska ulica 11, gostilna.

Niša s 6 stanovanji, 6 sob in 6 kuhinj, vrtom, drvarnice, 10 minut od mesta, pripravna za vsako obrt, se prod. Naslov v upravnistvu »Tabora«.

Proda se ceno:

niša z vsemi potrebnimi prostori, s posebnim hlevom za živino in svinjakom. Na vrtu se nahaja preko 60 sadnih dreves. Posestvo je v Gradišču, eno uro oddaljeno od Velike Nedelje. Ponudbe osebno ali pismeno na **Antona Ožega**, Jezdarska ulica št. 8 (konjeniška vojašnica), Maribor. 289 5—5

Vsaki naj se sam prepriča!

Od danes naprej se toči „Jareninski bisser“ iz kleti vinskega veleposestva Augusta Lorbeke v Jarenini, ter izvrstno **Götzovo črno pivo.**

Za obilni obisk se priporoča
Andrej Halbwidl
gostilna „Pri rdečem ježu“
Vetrinjska ulica 24.

Motor na plin

dobro ohranjen, prodaja po zelo ugodni ceni
Mariborska tiskarna d. d.
Jurčičeva ulica 4.

Govorite povsod slovenski!

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame
vsako vrsto straženja v mestu, na kolo-dvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Pril-staniška ulica 2.

KNJIGOVEZNIKA

MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
:: JOČA DELA. ::
IZVRŠBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!